

**Baydöner Yönetim Kurulu Başkan
Yardımcısı Feridun Tuncer**

Kurban Bayramı'nda et fiyatları neden artıyor?

HABER MERKEZİ- Kurban Bayramı'na Yaklaştığımız Şu Günlerde Baydöner Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Feridun Tuncer, Türkiye'de Sürekli Artış Gösteren Et Fiyatlarının Nedenleri ve Kurban Bayramı'ndaki Et Fiyatlarıyla İlgili Önemli Bilgiler Veriyor.

Biz Anadolu insanı olarak aslında büyükbaş hayvancılıktan çok, küçükbaş hayvancılık yapmaya yatkın bir milletiz. Aslında coğrafyamızda, iklimimizde buna uygun. Son 40-50 yıldır hem yaşadığımız köyden kente göç, hem de güvenlik problemleri nedeniyle meralarımız boşaldı. Küçükbaş hayvan varlığımız son 30-40 yılda yarı yarıya azaldı. Bugün yaşadığımız sorunların temelinde bunlar yatıyor. Biz küçükbaş hayvan varlığımızı kaybedince, kırmızı et fiyatlarındaki dengeleyici unsurumuzu kaybettik. Büyükbaş hayvancılığa kaldık. Oysa ki büyükbaş hayvancılık endüstriyel tarım istiyor. Bizim buna coğrafyamız da müsait değil. İklimimizde müsait değil. Büyükbaş hayvancılıkla da baş başa kalınca yem fiyatları devreye giriyor. Yemin de önemli bir kısmını ithal etmek zorunda kalıyoruz. Böylece et fiyatları tırmanarak devam ediyor. Şu anda aslında dünyada milli gelir 10 bin dolarlar seviyesinde olup da en az kırmızı et tüketen milletiz.

Tüm bu et fiyatlarının artışına rağmen, bizim gibi büyük markalar, toplu satın almanın avantajlarını kullanarak, şu anda maliyetlerinden ödünler veriyor. Şu an Türkiye'nin en çok satan döner zinciri olarak ayda 150 ton civarında bir tüketimiz var. Buna rağmen önemli oranda biz de, maliyetlere katlanıyoruz.

Mümkün olan en az şekilde tüketiciye yansıtmaya çalışıyoruz. Çünkü orada bir ortalama sepet var. O ortalama sepetin dışına çıktığınızda, önemli bir miktarda tüketiciyi kaybetme riskiyle karşı karşıya kalıyorsunuz. Dolayısıyla karlılıklarımızdan fedakarlıklar ediyoruz. Tüketicilere önerimiz, markalı, bilindik bir yerde ürün tükettikleri sürece bu tarz bir riskle karşı karşıya kalmazlar. Ancak, bilmedikleri, sokak arasındaki büfelerde büyük sorun var. Üstelik pazarın da önemli bir kısmı burada şu an. Piyasada yüksek oranda et varken et fiyatları yine de artıyor. dedi.

Feridun TUNCER

Et fiyatları...
*Biz, büyükbaş hayvancılıktan çok,
küçükbaş hayvancılık yapmaya yatkın
bir milletiz...* ► yazısı 4. sayfada

Feridun TUNCER

Kurban Bayramı'nda Et Fiyatları Neden Artıyor?

Biz Anadolu insanı olarak aslında büyükbaş hayvancılıktan çok, küçükbaş hayvancılık yapmaya yatkın bir milletiz. Aslında coğrafyamızda, iklimimizde buna uygun. Son 40-50 yıldır hem yaşadığımız köyden kente göç, hem de güvenlik problemleri nedeniyle meralarımız boşaldı. Küçükbaş hayvan varlığımız son 30-40 yılda yarı yarıya azaldı. Bugün yaşadığımız sorunların temelinde bunlar yatıyor. Biz küçükbaş hayvan varlığımızı kaybedince, kırmızı et fiyatlarındaki dengeleyici unsuru kaybettik. Büyükbaş hayvancılığa kaldık. Oysa ki büyükbaş hayvancılık endüstriyel tarım istiyor. Bizim buna coğrafyamız da müsait değil. İklimimizde müsait değil. Büyükbaş hayvancılıkla da baş başa kalınca yem fiyatları devreye giriyor. Yemin de önemli bir kısmını ithal etmek zorunda kalıyoruz. Böylece et fiyatları tırmanarak devam ediyor. Şu anda aslında dünyada milli gelir 10 bin dolarlar seviyesinde olup da en az kırmızı et tüketen milletiz. Tüm bu et fiyatlarının artışına rağmen, bizim gibi büyük markalar, toplu satın almanın avantajlarını kullanarak, şu anda maliyetlerinden ödünler veriyor. Şu an Türkiye'nin en çok satan döner zinciri olarak ayda 150 ton civarında bir tüketimiz var. Buna rağmen önemli oranda biz de, maliyetlere katlanıyoruz. Mümkün olan en az şekilde tüketiciye yansıtmaya çalışıyoruz. Çünkü orada bir ortalama sepet var. O ortalama sepetin dışına çıktığınızda, önemli bir miktarda tüketiciyi kaybetme riskiyle karşı karşıya kalıyorsunuz. Dolayısıyla karlıklarımızdan fedakarlıklar ediyoruz. Tüketicilere önerimiz, markalı, bilindik bir yerde ürün tükettikleri sürece bu tarz bir riskle karşı karşıya kalmazlar. Ancak, bilmedikleri, sokak arasındaki büfelerde büyük sorun var. Üstelik pazarın da önemli bir kısmı burada şu an.

PIYASADA YÜKSEK ORANDA ET VARKEN ET FİYATLARI YİNE DE ARTIYOR
Ramazan süresi boyunca kırmızı et fiyatı %10'luk bir artış gösterdi. Ama asıl artış bundan sonra gerçekleşecek. Çünkü kurban bayramı geliyor. Kurban Bayramı'nın bir özelliği var. Üretici normalde ticari bir işletmeye hayvanını teslim ettiğinde aldığı fiyatla, Kurban Bayramı'nda aynı hayvanı sattığında aldığı fiyat arasında fark var. Çünkü Kurban Bayramı'nda sattığı tüketici nihai tüketici. Yılda bir defa satın alma yapıyor. Alırken 30, 40, 50 TL sine bakmıyor. Canlı hayvanı alıyor, tartmıyor ve o şekilde kesiyor. Eğer şöyle yaparlarsa bunu daha rahat anlayabilirler; Hayvanlarını alıp kesip tarttıktan sonra, aynı hayvanı kasaptan bir bütün olarak alsaydı ne kadar alacaklarını karşılaştırdıklarında, arada ne kadar fiyat farkı olduğunu görecekler. Dolayısıyla, Kurban Bayramı gelirken ticari işletmeli hayvanı kesim yerine vermek yerine, Kurban Bayramı'nda kurbanlık olarak satmak tercih ediliyor. Çünkü daha yüksek fiyat alınıyor. İşte bu durum fiyatın üzerinde baskı oluşturuyor.

Et fiyatları neden artıyor?

KURBAN Bayramı'na yaklaştığımız şu günlerde Baydöner Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Feridun Tuncer, Türkiye'de sürekli artış gösteren et fiyatlarının nedenleri ve Kurban Bayramı'ndaki et fiyatlarıyla ilgili önemli bilgiler veriyor.

Biz Anadolu insanı olarak aslında büyükbaş hayvancılıktan çok, küçükbaş hayvancılık yapmaya yatkın bir milletiz. Aslında coğrafyamızda, iklimimizde buna uygun. Son 40-50 yıldır hem yaşadığımız köyden kente göç,

hem de güvenlik problemleri nedeniyle meralarımız boşaldı. Küçükbaş hayvan varlığımız son 30-40 yılda yarı yarıya azaldı. Bugün yaşadığımız sorunların temelinde bunlar yatıyor. Biz küçükbaş hayvan varlığımızı kaybedince, kırmızı et fiyatlarındaki dengeleyici unsurumuzu kay-

Feridun Tuncer

bettik. Büyükbaş hayvancılığa kaldık. Şu anda aslında dünyada milli gelir 10 bin dolarlar seviyesinde olup da en az kırmızı et tüketen milletiz.

Tüm bu et fiyatlarının artışına rağmen, bizim gibi büyük markalar, toplu satın almanın avantajlarını kullanarak, şu anda maliyetlerinden ödünler veriyor. Şu an Türkiye'nin en çok satan döner zinciri olarak ayda 150 ton civarında bir tüketimiz var. Buna rağmen önemli oranda biz de, maliyetlere katlanıyoruz. Mümkün olan en az şekilde tüketiciye yansıtmaya çalışıyoruz. Çünkü orada bir ortalama sepet var. O ortalama sepetin dışına çıktığımızda, önemli bir miktarda tüketiciyi kaybetme riskiyle karşı karşıya kalıyorsunuz.

YÜKSEK ORANDA ET VARKEN ET FİYATLARI YİNE DE ARTIYOR

Ramazan süresi boyunca kırmızı et fiyatı %10'luk bir artış gösterdi. Ama asıl artış bundan sonra gerçekleşecek. Çünkü kurban bayramı geliyor. Kurban Bayramı'nın bir özelliği var. Üretici normalde ticari bir işletmeye hayvanını teslim ettiğinde aldığı fiyatla, Kurban Bayramı'nda aynı hayvanı sattığında aldığı fiyat arasında fark var. Çünkü Kurban Bayramı'nda sattığı tüketici nihai tüketici. Yılda bir defa satın alma yapıyor. Alırken 30, 40, 50 TL sine bakmıyor. Canlı hayvanı alıyor, tartmıyor ve o şekilde kesiyor. Eğer şöyle yaparlarsa bunu daha rahat anlayabilirler; Hayvanlarını alıp kesip tarttıktan sonra, aynı hayvanı kasaptan bir bütün olarak alsaydı ne kadara alacaklarını karşılaştırdıklarında, arada ne kadar fiyat farkı olduğunu görecektir. Dolayısıyla, Kurban Bayramı gelirken ticari işletmeli hayvani kesim yerine vermek yerine, Kurban Bayramı'nda kurbanlık olarak satmak tercih ediliyor. Çünkü daha yüksek fiyat alıyor. İşte bu durum fiyatın üzerinde baskı oluşturuyor.

HAYVAN AZALDI, FİYAT YÜKSELDİ

Baydöner Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Feridun Tuncer, Kurban Bayramı'na yaklaştığımız günlerde sürekli artış gösteren et fiyatlarının hayvan sayısındaki azalmaya bağlı olduğunu söyledi. Tuncer, "Biz Anadolu insanı olarak büyükbaş hayvancılıktan çok, küçükbaş hayvancılık yapmaya yatkınız. Coğrafyamız da, iklimimiz de buna uygun. Son 40-50 yıldır hem yaşadığımız köyden kente göç, hem de güvenlik problemleri nedeniyle meralarımız boşaldı. Küçükbaş hayvan varlığımız son 30-40

yılda yarı yarıya azaldı. Bugün yaşadığımız sorunların temelinde bunlar yatıyor. Biz küçükbaş hayvan varlığımızı kaybedince, kırmızı et fiyatlarındaki dengeleyici unsurumuzu kaybettik. Büyükbaş hayvancılığa kaldık. Oysa ki büyükbaş hayvancılık endüstriyel tarım istiyor, coğrafyamız, iklimimiz müsait değil. Bu durumda yem fiyatları devreye giriyor. Yemin de önemli bir kısmını ithal ediyoruz. Et fiyatları da tırmanarak devam ediyor" dedi.

Kurbanda koç kesin

AKSARAY Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Mahmut Aktürk, fiyatlarda bir değişiklik olmayacağını belirterek, vatandaşların küçükbaş hayvan tercih etmelerini tavsiye etti. Erkek tokluların 500-600 TL, koyunların 600-700 TL civarında olmasını beklediklerini ifade eden Aktürk, "Özellikle geçen sene küçükbaş hayvancılıkta erkek toklu dediğimiz hayvanlar 500 TL civarındaydı. Koyunlarımız 500-600 TL arasında satışa sunulmuştu. Bu yıl yaklaşık olarak bu rakamlar üzerinde olacak. Büyükbaşa göre daha cazip fiyatlar olacak. Vatandaşlarımıza küçükbaş hayvan kesmelerini tavsiye ediyoruz" dedi.

FIYATLAR %10 DÜŞTÜ AMA...

Öte yandan Türkiye Kırmızı Et Üreticileri Merkez Birliği Başkanı Bülent Tunç, et fiyatlarının 20 gün içinde besicide 2,5 lira civarında düştüğünü, buna rağmen kasap ve marketlerde fiyatların aynı kaldığını söyledi. Tunç, "Ancak spekülâtör besicimış gibi yansıtılıyor. Bugün besicide etin kilogramı 20 liraya düşsün iddia ediyorum tüketiciye düşüş yansıtılmayacaktır." diye konuştu. İHA

“Vekâlet kurbanlar küçükbaş olsun”

Kurban Bayramı öncesi kırmızı et fiyatlarının sürekli artması nedeniyle oluşan et fiyatlarındaki krize Ankara İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği'nden çözüm önerisi geldi. Birlik Başkanı Hasan Kılınç, bir çağrıda bulunarak vekâlet ile kurban kesen kurumların büyükbaşta yaşanan arz, talep dengesindeki sıkıntıyı göz önünde bulundurarak küçükbaş hayvan kesimi yapmalarını talep etti.

ABDULLAH ÖZBAY/ANKARA

► **KURBAN** Bayramı öncesi kırmızı et fiyatlarında yaşanan krize karşı Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı çareyi karkas et ihalatında bulmuştu. Et ve Süt Kurumu'nun hiçbir duyuru yapmadan gizli bir şekilde et ithalatı ihalesi gerçekleştirdiği ortaya çıkmıştı. Kırmızı et ithalatına karşı vatandaşlar ve esnaf, satışların sadece Et ve Süt Kurumu'na bağlı yerlerde yapılacağından tepki göstermişti. Ankara İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Hasan Kılınç, kurban sonrası kırmızı ette kriz yaşanmaması ve tekrar ithalata mecbur kalınmaması için vekâleten kurban kesen kurumlara bir çağrıda bulundu.

ET KRİZİ YILSONUNA KADAR DEVAM EDECEK

Büyükbaş hayvan etinde arz, talep sıkıntısı olduğunu kurbanlık hayvanlarda büyükbaşın yoğun olarak tercih edilmesi durumunda yılsonuna doğru kırmızı ette krizin büyüyen devam edeceğini belirten Kılınç, Türkiye'nin kurbanlık ihtiyacını öncelikli olarak küçükbaş hayvandan karşılaması gerektiğini savundu.

“Büyükbaş ette meydana gelen talebin fazla olması nedeniyle bayramda kesilecek büyükbaş hayvanlar bayram sonrasında kırmızı et sektörünü sıkıntıya sokacaktır” diyen Kılınç, “Vekâleten kurban kesen başta Diyanet Vakfı, Mehmetçik Vakfı ve Kızılay gibi kurumlar kurbanda küçükbaş hayvan kesimi yapmalı. Bu vatandaş arasında da küçükbaş olan talebi artıracaktır. Eğer kurbanlık ihtiyacında önceliğimizi küçükbaş hayvana vermezsek ülkemizdeki kırmızı et sıkıntısı kurbandan sonra da devam edecektir. Sadece Diyanet Vakfı bu yıl 200 bin hisse vekâleten kurban kesimi gerçekleştirecek. Vekâleten kurban kesimlerinde koyun ya da keçi tercih edilmesi ülkemizin kurban politikasının bir parçası olmalıdır. Türkiye coğrafyası küçükbaş hayvan coğrafyası ise kurbanlık ihtiyacının da küçükbaş hayvandan karşılanması ülke kaynaklarımızın değerlendirilmesi ve kırmızı ette istikrar için büyük önem arz etmektedir” dedi.

Kurbanlığa ciddi bir zam yok

Yusuf BAŞTUĞ/ADANA,- ADANA Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Murat Şen, Kurban Bayramı'nda ortalama 600 liraya küçükbaş, 5- 6 bin liraya da büyükbaş kurbanlık hayvan bulunabileceğini, geçen yıla göre ciddi bir fiyat artışının söz konusu olmadığını söyledi. Murat Şen, sınırdan kaçak giren kurbanlıklarda hastalık riski bulunduğunu belirterek vatandaşları uyardı.

Yaklaşan Kurban Bayramı öncesi kurbanlık fiyatlarıyla ilgili değerlendirme yapan Birlik Başkanı Murat Şen, illerdeki kurbanlık fiyatlarının belirlendiği komisyonların henüz toplanmadığını hatırlattı. Mevcut piyasa koşullarına göre değerlendirmelerde bulunan Murat Şen, "Koyun ve keçi gibi küçükbaş kurbanlıkların canlı kilogram fiyatı ortalama 13-14 lira, sığır gibi büyükbaş kurbanlıkların kilogram fiyatı da 12- 13 lira olacak. Ortalama 600- 900 liraya küçükbaş, 5- 10 bin liraya da büyükbaş kurbanlık bulunacaktır" dedi.

'KAÇAK KURBANLIKLARDA HASTALIK RİSKİ VAR'

Kurbanlık hayvan fiyatlarının neredeyse geçen yılki seviyelerde olduğunu aktaran Murat Şen, şunları kaydetti:

"Kurbanlık fiyatlarında çok ciddi bir artış yok. Bu kurbanlık fiyatları, üreticiyi de tüketiciyi de üzmemeyecektir. Türkiye'de kurbanlık hayvan sıkıntısı yok. Kurbanlık alacak kişiler, hayvanların sağlıklı olmasına dikkat etmeli. Tanıdıkları ve bildikleri yetiştiricilerden kurbanlık alınmalı. Her yıl bir kaçak kurbanlık sorunu yaşıyoruz. Kaçak kurbanlıklara karşı çalışma yapıyoruz. Kaçak getirilen hayvanların yüzde 90'ı hastalık taşıyor. Ülkemizdeki hayvanlara da bu hastalıklar bulaşıp zarar verebiliyor. Tüketicilerin de kaçak kurbanlıklara karşı dikkatli olup, tanıdıkları ve önceden bildikleri üreticilerden alışveriş yapması gerek. Özellikle Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nce küpe takılmayan hayvanların alınmaması lazım." (DHA)

'Vekalet kurbanlar küçükbaş olsun'

ANKARA TİCARET - Ankara İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Hasan Kılınç, bir çağında bulunarak vekalet ile kurban kesen kurumların büyükbaşta yaşanan arz talep dengesindeki sıkıntıyı göz önünde bulundurarak küçükbaş hayvan kesimi yapmalarını talep etti.

Ankara İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Hasan Kılınç, kurban sonrası kırmızı ette kriz yaşanmaması ve tekrar ithalata mecbur kalınmaması için vekaleten kurban kesen kurumlara bir çağrıda bulundu. Büyükbaş hayvan etinde arz-talep sıkıntısı olduğunu kurbanlık hayvanlarda büyükbaşın yoğun olarak tercih edilmesi durumunda yıl sonuna doğru kırmızı ette krizin büyüyerek devam edeceğini belirten Başkan Kılınç, Türkiye'nin kurbanlık ihtiyacını öncelikli olarak küçükbaş hayvandan karşılaması gerektiğini savundu.

"Büyükbaş ette meydana gelen arzın az talebin ise fazla olması nedeniyle bayramda kesilecek büyükbaş hayvanlar bayram sonrasında kırmızı et sektörünü sıkıntıya sokacaktır" diyen Birlik Başkanı Hasan Kılınç, "Vekalaten kurban kesen başta Diyanet Vakfı, Mehmetçik vakfı ve Kızılay gibi kurumlar kurbanda küçükbaş hayvan kesimi yapmalı. Bu vatandaş arasında da küçükbaş olan talebi artıracaktır. Eğer kurbanlık ihtiyacında önceliğimizi küçükbaş hayvana vermezsek ülkemizdeki kırmızı et sıkıntısı kurbandan sonra da devam edecektir. Sadece Diyanet Vakfı bu yıl 200 bin hisse vekaleten kurban kesimi gerçekleştirecek. Vekaleten kurban kesimlerinde koyun ya da keçi tercih edilmesi ülkemizin kurban politikasının bir parçası olmalıdır. Türkiye coğrafyası küçükbaş hayvan coğrafyası ise kurbanlık ihtiyacının da küçükbaş hayvandan karşılanması ülke kaynaklarımızın değerlendirilmesi ve kırmızı ette istikrar için büyük önem arz etmektedir" dedi.

Tarım Kredi Kooperatifleri Genel Müdürü İrfan Güvendi'nin "Diyanet, küçükbaş kesimine yönlendirmek için fetva versin" açıklamasına da destek veren Ankara İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Hasan Kılınç, Türkiye'de yeteri kadar kurbanlık küçükbaş hayvan olduğunu söyledi. Ankara İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Hasan Kılınç, kırmızı et fiyatlarında artışın önüne geçmek için tek çarenin küçükbaş hayvan üretiminin ve tüketiminin artması gerektiğini ifade etti.

Kurban Bayramı'nda Et Fiyatları Neden Artıyor?

Kurban Bayramı'na Yaklaştığımız Şu Günlerde Baydöner Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Feridun Tuncer, Türkiye'de Sürekli Artış Gösteren Et Fiyatlarının Nedenleri ve Kurban Bayramı'ndaki Et Fiyatlarıyla İlgili Önemli Bilgiler Veriyor.

Biz Anadolu insanı olarak aslında büyükbaş hayvancılıktan çok, küçükbaş hayvancılık yapmaya yatkın bir milletiz. Aslında coğrafyamızda, iklimimizde buna uygun. Son 40-50 yıldır hem yaşadığımız köyden kente göç, hem de güvenlik problemleri nedeniyle meralarımız boşaldı. Küçükbaş hayvan varlığını son 30-40 yılda yarı yarıya azaldı. Bugün yaşadığımız sorunların temelinde bunlar yatıyor. Biz küçükbaş hayvan varlığını kaybedince, kırmızı et fiyatlarındaki dengeleyici unsurumuzu kaybettik. Büyükbaş hayvancılığa kaldık. Oysa ki büyükbaş hayvancılık endüstriyel tarım istiyor. Bizim buna coğrafyamız da müsait değil. İklimimizde müsait değil. Büyükbaş hayvancılıkla da baş başa kalınca yem fiyatları devreye giriyor. Yemin de önemli bir kısmını ithal etmek zorunda kalıyoruz. Böylece et fiyatları tırmanarak devam ediyor. Şu anda aslında dünyada milli gelir 10 bin dolarlar seviyesinde olup da en az kırmızı et tüketen milletiz.

Tüm bu et fiyatlarının artışına rağmen, bizim gibi büyük markalar, toplu satın almanın avantajlarını kullanarak, şu anda maliyetlerinden ödünler veriyor. Şu an Türkiye'nin en çok satan döner zinciri olarak ayda 150 ton civarında bir tüketimimiz var. Buna rağmen önemli oranda biz de, maliyetlere katlanıyoruz. Mümkün olan en az şekilde tüketiciye yansıtmaya çalışıyoruz. Çünkü orada bir ortalama sepet var. O ortalama sepetin dışına çıktığında, önemli bir miktarda tüketiciyi kaybetme riskiyle karşı karşıya kalıyorsunuz. Dolayısıyla karlılıklarımızdan fedakarlıklar ediyoruz. Tüketicilere önerimiz, markalı, bilindik bir yerde ürün tükettikleri sürece bu tarz bir riskle karşı karşıya kalmazlar. Ancak, bilmedikleri, sokak arasındaki büfelerde büyük sorun var. Üstelik pazarın da önemli bir kısmı burada şu an.

Piyasada yüksek oranda et varken et fiyatları yine de artıyor
Ramazan süresi boyunca kırmızı et

fiyatı %10'luk bir artış gösterdi. Ama asıl artış bundan sonra gerçekleşecek. Çünkü kurban bayramı geliyor. Kurban Bayramı'nın bir özelliği var. Üretici normalde ticari bir işletmeye hayvanını teslim ettiğinde aldığı fiyatla, Kurban Bayramı'nda aynı hayvanı sattığında aldığı fiyat arasında fark var. Çünkü Kurban Bayramı'nda sattığı tüketici nihai tüketici. Yılda bir defa satın alma yapıyor. Alırken 30, 40, 50 TL sine bakmıyor. Canlı hayvanı alıyor, tartmıyor ve o şekilde kesiyor. Eğer şöyle yaparlarsa bunu daha rahat anlayabilirler; Hayvanlarını alıp kesip tarttıktan sonra, aynı hayvanı kasaptan bir bütün olarak alsaydı ne kadara alacaklarını karşılaştırdıklarında, arada ne kadar fiyat farkı olduğunu görecektik. Dolayısıyla, Kurban Bayramı gelirken ticari işletmeli hayvanı kesim yerine vermek yerine, Kurban Bayramı'nda kurbanlık olarak satmak tercih ediliyor. Çünkü daha yüksek fiyat alınıyor. İşte bu durum fiyatın üzerinde baskı oluşturuyor.

ET FİYATLARI yine artacak

KURBAN Bayramı yaklaşırken, et fiyatlarının yükselmesiyle ilgili tartışmalar yine gündemde. Piyasada yüksek miktarda et varken, et fiyatları neden artıyor? Bu soruyu yönelttiğimiz Baydöner Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı Feridun Tuncer, son yıllarda meraların boşalmasının üreticilerin işlerini zorlaştırdığını belirtiyor. Feridun Tuncer;

“Biz Anadolu insanı olarak aslında büyükbaş hayvancılıktan çok, küçükbaş hayvancılık yapmaya yatkın bir milletiz. Coğrafyamız da, iklimimiz de buna uygun. Son 40-50 yıldır hem yaşadığımız köyden kente göç, hem de güvenlik problemleri nedeniyle meralarımız boşaldı. Küçükbaş hayvan varlığımız son 30-40 yılda yarı yarıya azaldı. Bugün yaşadığımız sorunların temelinde bunlar yatıyor. Biz küçükbaş hayvan varlığımızı kaybedince, kırmızı et fiyatlarındaki dengeleyici unsurumuzu kaybettik. Büyükbaş hayvancılığa kaldık. Oysa ki büyükbaş hayvancılık endüstriyel tarım istiyor. Bizim buna coğrafyamız da müsait değil. İklimimizde müsait değil. Büyükbaş hayvancılıkla da baş başa kalınca yem fiyatları devreye giriyor. Yemin de önemli bir kısmını ithal etmek zorunda kalıyoruz. Böylece et fiyatları tırmanarak devam ediyor. Şu anda aslında dünyada milli gelir 10 bin dolarlar seviyesinde olup da en az kırmızı et tüketen milletiz” diyor.

Proje Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, TAGEM, Çukurova Üniversitesi Zootekni Bölümü ve Adana İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği ortaklığı ile yürütülecek

HAYVANCILIKTA PROJE DESTEĞİ

Tarım Bakanlığı'nın yerli hayvan ırklarının korunması, geliştirilmesi ve ıslah edilmesi amacıyla uygulamaya koyduğu Halk Elinde Hayvan Islahı Ülkesel Projesi kapsamında Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Ahmet Söğüt ile Adana İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Murat Şen arasında sözleşme imzalandı. Beş yıl sürecek olan proje sonunda, işletmelere "Damızlık İşletmeleri" sertifikası verilecek ve bu işletmeler Adana'da veya başka illerden talep edilmesi halinde damızlık işletmeleri unvanı ile görev yapabilecekler. Adana'da 6300 baş kıl keçisi alınarak uygulanacak olan bu projede, doğan oğlakların kaydı tutularak soy kütüğü çıkarılacak. Projelere dahil olan işletmelerdeki oğlakların tanımlaması yapılarak, doğum ve belirli periyotlardaki canlı ağırlık ve süt verimleri ölçülecek, günlük canlı ağırlık artışına göre damızlık seçimi yapılacaktır. >> 5 TE

Proje Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, TAGEM, Çukurova Üniversitesi Zootekni Bölümü ve Adana İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği ortaklığı ile yürütülecek

Hayvancılığa proje desteği

PELİN ERKOÇU

ADANA (GÜNAYDIN) – Tarım Bakanlığı'nın yerli hayvan ırklarının korunması, geliştirilme-

tiştiricilerin de bu çalışmaları kabul ederek benimsemeleri nedeniyle Bakanlık tarafından projenin genişletilerek sürdürülmesi kararı alındı.

yürütülecek. Bu kapsamda Adana Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü Ahmet Söğüt ile Adana İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Murat Şen-

de, doğan oğlakların kaydı tutularak soy kütüğü çıkarılacak. Projelere dahil olan işletmelerdeki oğlakların tanımlaması yapılarak, doğum ve belirli periyot-

si ve ıslah edilmesi amacıyla uygulamaya koyduğu projelerden birisi olan "Halk Elinde Hayvan Islahı Ülkesel Projesi"nin ilki 2005-2010 yıllarında 13 ilde sınırlı sayıda hayvan ile başlatıldı. Daha sonra projeye dahil olan popülasyonlarda etkin ilerlemeler kaydedilmesi, çalışmaların memnuniyet verici olması ve ye-

Bu doğrultuda uygulanacak olan projenin 2011-2015 yıllarını kapsayan ikinci 5 yıllık sürecinde Adana'da 6300 baş kıl keçisi projeye dahil edilecek olup, proje Gıda Tarım ve Hayvancılık Bakanlığı, TAGEM, Çukurova Üniversitesi Zootekni Bölümü ve Adana İli Damızlık Koyun Keçi Yetiştiricileri Birliği ortaklığı ile

arasında sözleşme imzalandı. Beş yıl sürecek olan proje sonunda, işletmelere "Damızlık İşletmeleri" sertifikası verilecek ve bu işletmeler Adana'da veya başka illerden talep edilmesi halinde damızlık işletmeleri unvanı ile görev yapabilecekler. Adana'da 6300 baş kıl keçisi alınarak uygulanacak olan bu proje-

lardaki canlı ağırlık ve süt verimleri ölçülecek, günlük canlı ağırlık artışına göre damızlık seçimi yapılacak. Tarım Bakanlığı, seçimi yapılan bu damızlıklardan her doğan yavru başına alt sürüden 35 TL, elit sürüden 70 TL ve damızlık erkek teke başına 200 TL yıllık doğrudan gelir desteği ödeyecek.

Kurbanlığa ciddi bir zam yok

ADANA Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Murat Şen, Kurban Bayramı'nda ortalama 600 liraya küçükbaş, 5- 6 bin liraya da büyükbaş kurbanlık hayvan bulunabileceğini, geçen yıla göre ciddi bir fiyat artışının söz konusu olmadığını söyledi.

Murat Şen, sınırdan kaçak giren kurbanlıklarda hastalık riski bulunduğunu belirterek vatandaşları uyardı. Yaklaşan Kurban Bayramı öncesi kurbanlık fiyatlarıyla ilgili değerlendirme yapan Birlik Başkanı Murat Şen, illedeki kurbanlık fiyatlarının belirlendiği komisyonların henüz toplanmadığını hatırlattı. Mevcut piyasa koşullarına göre değerlendirmelerde bulunan Murat Şen, "Koyun ve keçi gibi küçükbaş kurbanlıkların canlı kilogram fiyatı ortalama 13-14 lira, sığır gibi büyükbaş kurbanlıkların kilogram fiyatı

da 12- 13 lira olacak. Ortalama 600- 900 liraya küçükbaş, 5- 10 bin liraya da büyükbaş kurbanlık bulunacaktır" dedi.

'KAÇAK KURBANLIKLARDA HASTALIK RİSKİ VAR'

Kurbanlık hayvan fiyatlarının neredeyse geçen yılki seviyelerde olduğunu aktaran Murat Şen, şunları kaydetti: "Kurbanlık fiyatlarında çok ciddi bir artış yok. Bu kurbanlık fiyatları, üreticiyi de tüketiciyi de üzmez. Türkiye'de kurbanlık hayvan sıkıntısı yok. Kurbanlık alacak kişiler, hayvanların sağlıklı

olmasına dikkat etmeli. Tanıdıkları ve bildikleri yetiştiricilerden kurbanlık alınmalı. Her yıl bir kaçak kurbanlık sorunu yaşanıyor. Kaçak kurbanlıklara karşı çalışma yapıyoruz. Kaçak getirilen hayvanların yüzde 90'ı hastalık taşıyor. Ülkemizdeki hayvanlara da bu hastalıklar bulaşıp zarar verebiliyor. Tüketicilerin de kaçak kurbanlıklara karşı dikkatli olup, tanıdıkları ve önceden bildikleri üreticilerden alışveriş yapması gerek. Özellikle Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü'nce küpe takılmayan hayvanların alınmaması lazım."(DHA)

“Kurbanlığa ciddi bir zam yok”

Adana Damızlık Koyun ve Keçi Yetiştiricileri Birliği Başkanı Murat Şen, Kurban Bayramı'nda ortalama 600 liraya küçükbaş, 5- 6 bin liraya da büyükbaş kurbanlık hayvan bulunabileceğini, geçen yıla göre ciddi bir fiyat artışının söz konusu olmadığını söyledi.

➔ **MURAT** Şen, sınırdan kaçak giren kurbanlıklarda hastalık riski bulunduğunu belirterek vatandaşları uyardı. Yaklaşan Kurban Bayramı öncesi kurbanlık fiyatlarıyla ilgili değerlendirme yapan Birlik Başkanı Murat Şen, illerdeki kurbanlık fiyatlarının belirlendiği komisyonların henüz toplanmadığını hatırlattı. Mevcut piyasa koşullarına göre değerlendirmelerde bulunan Murat Şen, “Koyun ve keçi gibi küçükbaş kurbanlıkların canlı kilogram fiyatı ortalama 13-14 lira, sığır gibi büyükbaş kurbanlıkların kilogram fiyatı da 12- 13 lira olacak. Ortalama 600- 900 liraya küçükbaş, 5- 10 bin liraya da büyükbaş kurbanlık bulunacaktır” dedi.

‘KAÇAK KURBANLIKLARDA HASTALIK RİSKİ VAR’

Kurbanlık hayvan fiyatlarının neredeyse geçen yılki seviyelerde olduğunu aktaran Murat Şen, şunları kaydetti: Kurbanlık fiyatlarında çok ciddi bir artış yok. Bu kurbanlık fiyatları, üreticiyi de tüketiciyi de üzmez. Türkiye’de kurbanlık hayvan sıkıntısı yok. Kurbanlık alacak kişiler, hayvanların sağlıklı olmasına dikkat etmeli. Tanıdıkları ve bildikleri yetiştiricilerden kurbanlık alınmalı. Her yıl bir kaçak kurbanlık sorunu yaşanıyor. Kaçak kurbanlıklara karşı çalışma yapıyoruz. Kaçak getirilen hayvanların yüzde 90’ı hastalık taşıyor. Ülkemizdeki hayvanlara da bu hastalıklar bulaşıp zarar verebiliyor. Tüketicilerin de kaçak kurbanlıklara karşı dikkatli olup, tanıdıkları ve önceden bildikleri üreticilerden alışveriş yapması gerek. Özellikle Gıda Tarım ve Hayvancılık Müdürlüğü’nce küpe takılmayan hayvanların alınması lazım.”/DHA